

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemani veljaja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemani veljaja: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljaja 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljaja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob 1^h 6. uri popoldne.

Štev. 169.

V Ljubljani, v torek 28. julija 1885.

Letnik XIII.

Vspehi katoliške cerkve za Balkanom.

Pred nekaterimi tedni je prinesel „Slovenec“ pismo bolgarskega katoliškega škofa Mladenova, katerega je ta za blagor svojih ločenih bratov tako vneti vladika pisal nasledniku sv. Metoda na škofjskem sedežu na Moravskem, nadškofu v Olomucu. Prosil ga je podpore za cerkev, katero je začel zidati v rojstnem mestu naših blagovestnikov v Solunu in podpore sploh za uspešni misijon med Bolgari. Takrat smo navedli tudi vzroke, zakaj imamo tudi mi Slovenci podpirati prizadevanje Solunskega škofa, ker smo namreč katoličanje in Slovani in smo prosili druge slovenske liste, da ono pismo objavijo, ali vsaj naznanijo svojim čitateljem. V resnici so nekateri listi z radostjo to storili, na drugi strani so pa drugi do zadnjega časa o tej zadevi, ki se razpravlja med vsemi katoliškimi Slovani, tako molčali, da se moremo le čuditi; čuditi tembolj, ker tu ne gre samo za versko zadevo, ampak tudi za slovansko ob enem, namreč za poslavljenje ssv. Cirila in Metoda v njihovem rojstnem kraju samem. Še celo oni list, ki hoče biti povsod prvi, je o nameri katoliškega Solunskega škofa molčal, med tem ko je radostno naznanil svojim bralcem, da zidajo pravoslavni Rusi pravoslavno cerkev v Solunu svetima blagovestnikoma na čast. Mar li tako ravnanje ni pristransko in katoliški stvari nikakor v korist! In vendar imajo ti listi same katoličane za svoje naročnike.

Ko se je zvedela potreba katoliških Bolgarov v Solunu, jeli so se zbirati milodari največ na Moravskem, dalje na spodnjem Stajarskem, kjer se je vsled škofovega odloka po cerkvah nabiralo v imenovani namen, nekoliko se je nabralo tudi drugod na Slovenskem.

Ker je pa bolgarski misijon v Macedoniji v največji potrebi in že naša čast, kot katoličanov in Slovanov, zahteva, da se sv.

Metodu v tisočletnici zahvalimo za neprecenljivi dar, katerega nam je s svojim bratom prinesel in ne zadržujemo za našimi ločenimi brati, ki kažejo dejansko v resnici veliko hvaležnost do Solunskih bratov; zato opozorimo še enkrat verne Slovence na potrebo Solunskih katoličanov, ki so tudi udje velikega slovanskega rodu. Zato priobčimo glavne točke iz članka: „Uspěchy Církve katolícké za Balkánem“, ki ga je priobčil dobro znani „Čech“.

„Na spomlad bival je v Pragi misijonar iz reda Lazaristov, iz Soluna z namenom, da bi nabiral milodare za cerkev, ki se ima zidati na čast naših slovanskih blagovestnikov v onem mestu, od koder sta se ona dva pred tisoč leti podala k slovanskim narodom. To mesto se more z vso pravico imenovati zibelka našega krščanstva.“

Čudovita so pota božja. Danes po tisoč letih se mnogo več govori in piše o Solunu, kakor kedaj popred. Do Soluna mora Avstrija po poti skozi Bosno priti, ako hoče svojo zvezo z drugim kupčijskim svetom obdržati in sicer v dobi, ko je naši državi po visoki carini pot na sever skoraj zaprta, tako, da ne more svojih izdelkov do ustja Labe brez največjih stroškov prepeljati. Avstrija ima dve veliki reki, ki jo veže na severji in na jugu Evrope z morjem. Ljubezljivosti našega prijatelja in zaveznika ob Sprevi se imamo zahvaliti, da nam je pot na sever zaprta in le proti jugu še prosta. Naše kupčijske razmere so toraj v velikem soglasju z verskimi zadevami. Zibelj našega krščanstva mora danes ali jutri postati važna postaja na naši trgovski ali kupčijski progí. Da bi pač mogli obe te dve zadevi združiti! Zdi se nam, kakor da bi nam božja previdnost danes klicala: Vaš gmotni prospeh morate najprej utemeljiti na verski prospeh. Ako hočete vašo kupčijsko pot speljati proti Solunu, morate prej v tem mestu Bogu dostojno stanovanje sozidati. Najprej postavite križ nad svetiščem sv. Cirila in Metoda in na to še le naj pride kupec s svojim blagom.

Kakor pripovedujejo misijonarji iz Soluna, ni-

majo sedanje razmere onstran Balkan prihodnosti. Berolinski mir je vredil razmere le provizorično. Diplomatom je pač mogoče s svinčnikom na zemljevidu raztrgati deželo in balkansko pogorje in ga razdeliti med posamezne države, a veliko težje je uravnati socijalne, narodne in verske razmere, kar se more zgoditi še le v teku dolgih stoletij.

Kaj čuda, da sedaj onstran Balkana bolj vré, kakor je kedaj popred! Berolinski mir je postal zdaj onstran Balkana le iluzoričen (slepiven). Meje, kakor so se ob Sprevi določile južnim narodom, niso zadovoljile nikogar in ga še zdaj ne. Pri sklepanju miru pri zeleni mizi se je že večkrat, kakor tudi v Berolinskem kongresu, pokazalo, da se gospodje državniki ne odlikujejo ravno preveč v znanju zemljepisja. Zabalkanski zemljevid se mora primerno popraviti, ali dopolniti, da ne nastane zopet osodepolno prelivanje krvi.

A pustimo za danes socijalne in politične razmere za Balkanom na strani, ter govorimo samo o verskih zadevah.

Sedaj so onstran Balkana tri glavne verske stranke, ki se potegujejo za glavni vpliv v deželi in se zanj bojujejo. Prva stranka je ruska, izakovska imenovana, ki je dobro z ruskim denarjem podprta in pridobiva Bolgare za rusko cerkev. — Druga je grška, fanarijotska, ki se z izakovsko stranko do smrti bojuje in do krvi sovraži. Tretja je pa katoliška stranka, ki stoji nekako v sredi med obema, in je v denarnih zadevah najbolj revna, a se zato v duševnem in нравnem oziru nad obe prvi povzdiguje. Dokler je še vladal Napoleon III. in je propaganda še neomejeno gospodarila s svojimi sredstvi, godilo se je katoliški stranki v Solunu in ostali Macedoniji še precej dobro. Ali sedanja republika in rop, s katerim se je polastila laška vlada propagandinega imetja, sta spravila ondotne katoličane v največje zadrege, tako, da so danes popolnoma odvisni le od previdnosti božje in od milodarov, katere jim od dne do dne pošiljajo drugi verski bratje v Evropi.

LISTEK.

Izlet v Celje.

Posebna svečanost vabila me je v znano Celje, ki slovi zraven zagrizenih nemškutarjev po odličnih narodnjakih. O lepo bilo bi mesto brez sovražnikov slovenskega naroda, saj leži v znožji narodne Savinske doline, v kateri je Celje kakor grda maroga na belem prtiču. Vožnja bila je v neznosni soparici skoraj težavna, a ker sem se vozil nekoliko v noči, sem prestano vročino dneva pozabil v prijetnem pihljanju večernih vetričev, ki so bili kakor nalašč poslani vrelo kri ohladiti. Vlak me je privlekel okolo desetih zvečer v isto mesto, katerega se je in se bo še marsikdo bal, ako bo zaslišal, gremo pa v Celje, kjer je krvava sodba, kakor jo ljudstvo imenuje. Stopivšemu na trdi tlak začno se razne misli po glavi rojiti; kam pa zdaj? Vse neznano, prijatelji že v svojih stanicah; kje prenočiti? Zapazil sem nekega kmeta, ki me je pri slabo brleči luči na ulici prijazno od strani gledal, in nagovoril: „Vi oče, kje pa bi bilo najbolje prenočiti?“ odgovori mi pri „Jurcu“.

„Kje pa imajo tukaj v Celji Čitalnico? Peljite

me do iste.“ Prijazen mož mi pokaže krčmo, kjer imajo Slovenci svojo Čitalnico.

Pod drevjem je sedelo nekoliko mešanega društva, namreč gospodov, gospic in gospodičin. Čudno se mi kmalo dozdeva, da nihče besedice slovenske ne spregovori; vse le v nemščini klati in razne burke vganja. A si mislim, tukaj blizu ne bo dobro, ker so le nemški obrazi videti. Podam se k dragi mizi, kjer je sedel le eden zamišljen gospod, ki je od daleč ono društvo opazoval.

Pozdravim z „dober večer“, a odgovori mi „guten Abend“, toraj tudi Nemec. Naročim si kmalo kupico pive. Bilo je izvrstno, menda mi je zato tako dišalo, ker raste po Savinski dolini, t. j. na slovenskih tleh precej veliko hmelja in misel, da je morda nekoliko istega slovenskega hmelja zraven, mi je pivo tako ljubo bilo.

Nekaj trenutkov me rusasti dedec gleda od glave do nog, pa kmalo začne bruhati iz globočine svojih prs čute, ki po prusovski kaši diše. Začne namreč:

„Od kod pa ste?“ Odgovorim mu: „Iz Marenberškega okraja.“ „Tam so Nemci doma kakor se sliši sploh, tamkaj ni nijednega Slovenca.“ „O kaj še! V Marenbergu, to je v trgu bi radi bili Nemci, ker so se po sili ponemčili, a vendar zdaj le nem-

škutarijo. Pred 50 leti bili so večinoma Slovenci. Nek stari tržan mi je pravil, da takrat je le malo-kdo nemški govoril, a zdaj pa malokdo slovenski. Nastavili so nekdanj trdega Nemca za učitelja in nihče ne zna več slovenski brati, tedaj so prisiljeni Nemci. Godilo se je po smislu nemškega „Schulvereina“, ki je za 50 let prepozno svojo dolžnost spoznal. V sedanjih časih pa se celó zastonj trudi. V okolici se vé, pa so odlični vmes zavedni Slovenci.“

„Koga pa ste tamkaj volili za državni zbor“, vpraša dedec dalje.

„Gospoda barona Gödl-a, blagega moža, ki ima čut in srce za naš slovenski, mnogo let tlačeni narod.“

„Ta je pa Nemec“, mi dedec besedo preseka.

„O dobro zna slovenski, ker je pri Mariboru na slovenski zemlji rojen, kjer so večinoma Slovenci, in je tudi ud konservativne, sedaj vladajoče stranke, ki dela za „vero, domovino in cesarja“, ne pa za prusake, ki bi radi našo lepo avstrijsko deželo pohrustali.“

„Vi gospod“, pravi tujec: „Duhovni bi se naj nikakor ne mešali v volitvene zadeve; katoliška vera in čast katoliške cerkve se pomanjšuje po rogovljenju duhovenstva pri volitvah. Peljal sem se pre-

Rusi imajo že dalj časa v Solunu svojo šolo, ki je z ruskim denarjem dobro podprta. Tudi katoličanje imajo ondi svoje semenišče za 200 gojencev, ki se zdaj pripravljajo za učitelje, pozneje se bodo pa za duhovnike. Ker jim pa manjka denarnih sredstev, zato ne morejo sprejemati v semenišče po toliko gojencev, kolikor jih želé in jih potrebujejo. Rusi v Solunu imajo pa toliko denarja, da ponujajo prav velike svote onim katoličanom, ki bi izstopivši iz katoliškega semenišča vstopili v izakovsko.

Velika rana je zadela katoličane v Solunu, ko je 18. novembra 1884 kardinal Simeoni, propagandin prefekt, naznanil Solunskim oo. Lazaristom, da jih propaganda zavoljo nezgode časa — oropanja po laški vladi — ne more več podpirati in jih opomnil, naj se odslej s prošnjami obračajo za podporo do onih katoličanov, ktere je Bog bogatejše s svetnim premoženjem obdaroval. Lazaristi so se na to obrnili do avstrijske vlade s prošnjo, da bi smeli med avstrijskimi katoličani nabirati milodare za zidanje katoliške cerkve v Solunu. Ta prošnja jim je bila odbita, ne sicer radi kakega sovraštva, marveč zavoljo tega, da bi se ne moglo reči, da dela Avstrija v Solunu — propagando za-se. Ali ta boječnost je zelo ničeva in labla. Kaj prašajo Rusi koga, ako gredo njihovi denarji v Solun, kaj jim je mar, ali je to Angležem in Avstrijem všeč ali ne!

Pri nas se daje dovoljenje k zbirkam za katerokoli si bodi cerkev na Nemškem, v Švediji, v Ameriki, Avstraliji, a zbirke za katoliško cerkev na čast naših sv. blagovestnikov v Solunu, si vlada grofa Taaffe-ja ne upa dovoliti iz strahu pred gospodi Rusi! Prašamo se: Ali misli Avstrija iz Hercegovine svojo trgovino in kupčijo raztegniti do Soluna? Kaj pa da. Ergo — čemu ta ozkosrčnost, ki brani nabirati in poslati nekoliko tisoč goldinarjev v Solun za zidanje cerkve in to v slavnostnem letu sv. Cirila in Metoda? Gustav-Adolfverein podpira ne samo tajno, ampak tudi očitno česke protestante, London-ska svetopisemska družba ima svoje prodajalnice v vseh večih avstrijskih mestih, od koder proplavljajo njeni agentje vse cesarstvo s protikatoliškimi knjigami, ktere ponujajo ali zastonj ali za denar: ali v letu sv. Cirila in Metoda se boji vlada dovoliti zbiranje milodarov za katoliško cerkev v Solunu! Mi pri nas smo že skusili marsiktero reč, tako da se ne čudimo vsaki malenkosti, ali ta boječnost, ta diplomatična korektnost se nam zdi vendar jako nepotrebna.

Druga nesreča je zadela podjetje na čast sv. blagovestnikov v Solunu že koj v začetku. Ko je bil misijonar, ktereга smo že omenili, na Dunaji in mu je bila prošnja, da bi smel pri avstrijskih katoličanih milodare nabirati, od ministerstva odbita, obrnil se je poslednjič do Praškega nadškofa in kardinala Schwarzenberga ravno takrat na Dunaji bivajočega, od ktereга je bil prav prijazno sprejet.

Misel, naj se sozida v Solunu cerkev in posveti našim slovanskim blagovestnikom, sprejel je blagi knez z veliko radostjo in odobravanjem. — „Jaz sam hočem dati precejšnjo svoto, je dejal, ali počakajmo toliko časa, da se vrnem v Prago.“ —

tečeni teden v Čakurnu in pri Ptuju je zraven mene na železnici nek duhoven mladi kaplan s svojim spremljevalcem, podoben učitelju, neizmerno Nemce zmerjal in zabavljaj, mislil sem ga pustiti zapreti, pa ker je bil pijan sem to opustil.“

„Kako pa je Nemce zmerjal?“ ga vprašam. „Popeval je, a razumel sem ga dobro.“

Na to mu odgovorim: „Vi gospodine, ako Slovenec narodno pesem tukaj na slovenski zemlji popeva, ni nikako zabavljanje ali celó zmerjanje. Zakaj pa Nemci ali Posilinemci pri nas Avstriji ne ljubljeno pesem „die Wacht am Rhein“, ali pa „das deutsche Lied“ prepevajo. Vsak se veseli svojega naroda, posebno pa ljubega maternega jezika, toraj je brezumno narodnjaku to očitati.“ — Molc.

„Kakošne pa so pri vas šole, nemške ali slovenske?“

„Na podlagi avstrijske šolske postave se s prva podučuje v maternem slovenskem jeziku, v drugem ali tretjem razredu se začne tudi na podlagi maternega jezika v nemščini podučevati. Učenci, kteri redno obiskujejo 6 let šolo, razumejo v tretjem razredu dobro slovenski in nemški jezik, in pišejo liste v obojem jeziku skoro brez pogrškov. V šolah pa, kjer je med Slovenci nemški učni jezik, pa se ničesar ne naučijo in ostanejo pravi butci. Poznam

Z najboljšim upom se podá misijonar v Prago. Le nekoliko dni za njim pride tudi česki primas, — ne pripeljali so ga — mrtvega. Vtis, ktereга je naredila na misijonarja nadškofova smrt, se ne dá popisati. Nabiranje milodarov po privatni poti, ki se je začelo v Pragi, je šlo tako slabo od rok, da si ni upal iti tudi v druge česke škofije nabirat, marveč se je kmalo na to ves potrt mimo Dunaja vrnil v Solun.

Neka posebna nesreča spremlja tega vnetega misijonarja, ki je Nemec po rodu. Iz svoje domovine po kulturnem boji pregnan, je prišel v Solun, v zibelko krščanstva med Slovani. Nemec tedaj nabira za cerkev slovanskih apostoljnov v Solunu in ta Nemec mora pripoznati, da ni dosegel med avstrijskimi Slovani zaželjenega vspeha. To je žalostno in priča, kako malo nam je avstrijskim Slovonom mar blagor naših revnih, sorodnih bratov v Macedoniji in čast svetih blagovestnikov.

Gotovo je, da stiskajo naš narod in njegove duhovnike slabe gmotne razmere in da nam je treba tudi v tem položaji podpirati vsakovrstne domače vstanove in podjetja, kar smo misijonarju tudi povedali; ali tudi pri vsem tem si drznemo našim čitateljem pristržno priporočiti katoliško cerkev v Solunu in nadjamo se, da ne bo zastonj. Dunajski „Correspondenzblatt für den kath. Klerus“ — tedaj nemški list — deluje s hvalevredno požrtovalnostjo za Slované na vzhodu in mi Slovani naj bi imeli manj sreča in ljubezni do lastnih bratov, kakor Nemci!

Da mora Avstrija do Soluna prodreti tudi iz političnih vzrokov, je skoraj gotovo in tudi naše prepričanje. Vlada sicer zatrduje, da nima misli in tudi ne pojde v Solun, kar ji tudi vjamemo; a politične razmere in okoljine so mnogokrat močnejše, kakor volja človekova. Naj pa že Avstrija misli ali ne misli iti iz političnih razlogov v Solun; gotovo pa je potrebno in dolžnost Avstrije si pot v Solu ogladiti iz trgovinskih razlogov in sicer to na verski podlagi. Italija je zaradi svojih roparskih napadov na katoliško cerkev in njeno imetje zgubila vso naklonjenost balkanskih (tudi vseh drugih) katoličanov; Rusija je znana zaradi svojega sovraštva in preganjanja katoliške cerkve, kteri si prišteva tudi Grška, komu toraj naj katoličane prepustimo v Macedoniji — mar li krutemu Turčinu?

Naj bi toraj vsega tega ne pozabili niti vlada, niti prebivalci Avstrije — zlasti Slovani, pomagati revnim Bolgarom v Macedoniji! Saj oni so tudi prvi, ki so tako splošno pokazali svojo voljo in prizadevanje, zmoti se odpovedati ter postati vredni udje katoliške cerkve. A—t.

Politični pregled.

V Ljubljani, 28. julija.

Notranje dežele.

Lienbacherja so katoliški krogi tudi na Nemškem po prstih okresali, dokazavši mu, da „si duo faicunt idem, non est idem!“ Na Nemškem je bilo združenje katolikov, ki so jedne narodnosti, v

jedno skupino potrebno, ker so katoliki ondi v veliki manjšini nasproti protestantski večini. Na Nemškem je vladarska hiša protestantska in je velika večina državnega zbora ravno tiste vere. Ondi so bili toraj vsled tega katoliki prisiljeni trdno zvezo med seboj narediti, ako so sploh hotli kaj doseči. Pri nas v Avstriji je to ravno narobe. Vlada je odločen katoličan, državni zbor z malimi izjemami skoraj ves katoliški, če tudi liberalen; vrh tega pa se menda od sedanjave večine ni bati, da bi za katoliško cerkev nevarne postave sklepala. Čemu bi se toraj vstvarjal poseben katoliški klub, v ktereга bi prišle (saj bi morale priti) razne narodnosti, kar pa Lienbacher ravno noče, ker on hoče odločno le nemške katolike zbrati pod svoje krilo, da bi z njimi pričel poskus, ali bi se dala že vpeljati centralizacija ali še ne! Tak klub pa je velika nezmisel za Avstrijo, ker bi prav pridno vse to podiral, kar bi Hohenwartov klub in drugi Slovani s težavo in prizadevanjem sozidali. Saj tudi Lienbacherju ni toliko za vero, da bi na njeno obrambo nov klub postavljaj, kakor za to, da bi z njegovo pomočjo Slovonom nagajal. Sicer bi mož ne zahteval sostave klubove iz samih nemških katolikov.

Zanimivo bode zvedeti, kaka osoda zadela je letošnje *volilne protokole* in druge k tistim pripadajoče pritlikline. Na Dunaji so jih zbirali v ministerstvu notranjih zadev, kamor so jih deželne vlade in cesarska namestništva pošiljala. Bilo jih je toliko tistih protokolov in volilnih zapisnikov ter glasovnic, ktere so bile vse v vrečah zašite, da so jih na dveh vozovih v založišče peljali, kjer se bodo shranili. Najbolj obširen je bil zavoje, kjer so bili shranjeni volilni papirji Dunajskega notranjega mesta, najmanjši pa oni, kjer so bili vpisani volilci velikega posestva avstrijskega. Vsa ta gorostastna vsebina, ki krije toliko prepira, toliko sovraštva in volilnega boja, ležala bo mirno v senci in čakala, da se snide državni zbor in sostavi verifikacijski odbor, na ktereга se bodo letos Slovenci posebno pazljivo ozirali zaradi čudnih dolenskih volitev, ali se bodo potrdile ali ne. Tistikrat segla bo roka verifikacijskega odseka med velikansko kopico volilnih aktov in bo na podlagi tistih tu pa tam, temu in onemu „kosti prerahljala“. Prijetno delo to nikakor ne bode, vse tiste papirje prebrskati, kterih je toliko, da nas bodete najlaglje umeli, če Vam povemo, da celih 60 centov tehtajo in to nove vage; toraj na staro vago okoli 107 centov. Dober tek na tako zabavo!

Veliko-nemci so si v Draždanih tako juho zasolili, da so se časnike vse omikane Evrope proti njim dvignili. Vse, karkoli le še količkaj na mednarodno poštenje drži, in komur je le še količkaj mar mednarodna olika, obsoja nemško veleizdajsko postopanje na saksonski zemlji proti Avstriji. Ravno tista svojat, ki je še pred nedolgo časom vedno za nami s prstom kazala, da smo panslavisti, potopila bi rada sedaj vse, kar ni odločno prusko ali veliko-nemško, v žlici vode. To vendar ne more dobro, hvale- in posnemanja vredno biti. Sovinizem na nemški strani dosegel je že tolikošno drznost in stopinjo nesramnosti, da veliko-nemški turnarji že več prav ne razločijo peresa in tolkača. Da prav po tolkaču so javno klicali, da ga sprejmó v svoj grb, v znamenje svojega neumornega prizadevanja in svoje moči. Ali ni to najbolj smešna surovost, kar si je omikan človek sploh misliti more? Može, ki sicer vsake pol ure tožijo o zatiranji svoje narodnosti, hvalisajo se s tolkačem. Kako se to strinja? Kje je ostala pri vsem tem toliko hvalisana kultura? Koraki v Bodenbachu, ki so po črno-rumeni zastavi teptali in napitnice v Draždanih na vse kaj drugega kažejo, kakor pa na kulturo. To je surovost brez primere, to je veleizdaja, kakoršna se le pri neolikanih ljudeh nahaja, kedar jim je glava polna šnopsa,

„O pri nas ne, ker je Marenberg na Štajarskem (Dunajčanu ni zameriti, če mu je slavni Marenberg neznan) in podučuje se na podlagi avstrijske šolske postave. Začne se s slovenščino in kedar so učenci v slovenskem jeziku dovolj podučeni, še le z nemščino.“

„Kaj je Štajarsko slovensko? Do sedaj bilo je le nemško“, pravi dedec, „a ker so začeli Slovenci tako predržno na Štajarskem rogoviliti in slovenske poslance v zbornico pošiljati, morajo se Nemci za svoje pravice na Štajarskem potegovati, zato bo „Schulverein“ neutrudeno delal in svojo nalogo izvrstno opravil.“

Gospod ga zavrne: „Ne bo dolgo in veliko ne bo več po Savinji poteklo vode, da bo avstrijska vlada nemško prusaški „Schulverein“ prepovedala, ker že sedaj dobro spoznava, kam pes taco moli. Kdo dela nemir pri nas? Slovenci ali Nemci! Mi imamo avstrijsko pravico, dačo plačevati in tudi svoj jezik razvijati. Narodu pa, kteri hoče nam naše postaviti dovoljene pravice kratiti, bomo na vso moč meje zapirali. Nemci so že daleč prilazili med naš narod, a dalje ne bodo. Pred nekoliko stotin let bilo je celó okoli Gradea vse slovensko; namreč v istem času, ko še slovenski narod vedel ni, da ima svoje pravice, so ga podjarmili in ponemčili; sedaj pa je

blizo Maribora slovensko šolo, kjer so učenci tretjega razreda v nemškem in slovenskem jeziku izvrstno podučeni; a blizo tamkaj pa je tudi tudi „Schulvereinska“ šola in tista je jako slaba, učenci pa ne znajo nič. Deželni šolski nadzornik se je hudo jezil nad isto šolo in učitelja rodóm Slovenca strano zmerjal, da slabo podučuje, in njegovo podučevanje nima nikakoršnega vspeha.“

„V Avstriji pa mora biti nemška šola, ker je Avstrija nemška dežela, to je pravica“, pravi tujec. „Ako se sedaj Prusija s Francozi v vojsko zaplete, bo veliki del dežele Francozom vzela in kmalo bo vse nemško.“ Po pretrganem stavku je gotovo imel v misli Avstrijo, a izreči se tega ni upal.

„Vi gospodine!“ mu rečem, „kaj pa vi mislite narodu milo materinsko dedščino vzeti, to je, ga maternega jezika oropati, je-li to ni turško nasilstvo, hujše kakor janičarstvo, da, v nebovpijoča krivica. Kaj bi li vi in Nemci rekli, ko bi Slovenci v sredini Nemcev vstanovili slovensko šolo za nemško deco? Rekli bi, vi ste osli in bi je čez mejo zapodili. Rečem vam prav bi imeli, a Francozi in Slovenci pa ne bi smeli enake pravice tirjati.“ Obmolknil je za nekoliko.

„Pri vas na Koroškem pa je vendar nemški učni jezik v šolah.“

in še tada ne! Res ni ga bilo še kmalo čina od nemške strani, ki bi ga bili vsi pošteni časniki tako soglasno obsojali, kakor obsojajo ravno tega in to po pravici.

Razprave o bodoči *avstro-ogerski pogodbi*, kedar se bodo pričele, nikakor ne bodo tistega razburjenega značaja imele, kakoršen se jim je še pred 14 dnevi prerokoval. Poslednji obisk Čehov pri Madjarjih pobrisal je vse pomisleke na česki strani, ktere so poprej še gledé Madjarov imeli in kar je bilo poprej še količkaj dvomljivega, to je sedaj vse v najlepšem tiru, gladko in vgodno. Saj časniki tako poročajo. Čehi trdijo, da se oboji ministri v glavnih točkah že sedaj jako lepo vjemajo in bodo Dunajski gospodje vse dovolili, kar bo Madjarom všeč, oni iz Budapešte pa zopet marsikaj, če že ne vsega, po čemur Čehi hrepené. Čehom se bodo ustanovile in bogato založile podružnice nacionalne banke, ker so na Ogerskem sprevideli, da je zahtevanje po njih opravičeno. Dalje se bo tudi na bankovcih dobil zopet kotič, kjer bo Slovan v svojem jeziku bral vrednost ponudenega mu denarja, in se bo pozneje lahko prepričal, kar mora sedaj le verjeti.

Vnanje države.

Bolgarsko vprašanje bliža se svojemu rešenju. Turški poslanec v Londonu, Muzurus paša, pisal je iz Londona v Carigrad, da sta se s Salisburyjem menila in mu je lord Salisbury pripoznal za jako potrebno, kar naj se tudi velesilam tako sporoči, da se določi natanko tribut, kolikor ga mora Bolgarija Turčiji plačevati. Ob enem se bo omenjena potreba velesilam prav toplo priporočila. O da, da, potreba bi že bila v Carigradu; na to niti prisegati treba ne bo, ker bo vsak tako rad verjel. Manj verjetno je pa, če bodo Bolgari tudi plačevati hoteli! Tribut se plačuje ali bi se moral plačevati za kakršnekoli dobrote. Kakošne dobrote pa ima Bolgarija od Turčije? Take, da ji kristjane po ječah vlačijo, da jih v sužnost izganjajo, da jim starčke in otročiče moré in matere mučijo. In zato naj bi jim še tribut dajali? Kdo gradi Bolgarom železnico? Ali ne sami? Kdo jih brani pred albanskimi banditi, če ne lastna roka, ravno tista, ktero za to v železje zakujejo, če jo zasačijo na samoobrambi! In zato tribut? „Iskat ga pridite!“, rekli bodo Bolgari Turkom tribut zahtevajočim, kakor so jim l. 1876 odgovorili Črnogorci. Turki so šli res ponj, a vračali so se s krvavimi glavami. V Bolgariji so strune narodnega trpljenja nasproti Turkom res tako napete, da bodo pač kmalo popokale, a tribut bodo Turki težko dobili.

V francoski zbornici imeli so že zopet hudo vročino ob priliki razgovora o *Madagaskarji*. Vlada je zahtevala za to vojskovanje kredita za 12 $\frac{1}{2}$ milijonov frankov. Kakor povsod, so se tudi ti oglasili takoj dvojni nazori; eni za, drugi proti. Najskrajnejša levica zahtevala je, da naj Madagaskar ostane, kjer je, in da naj se Francozje nič več zanj ne pečajo. Kolikor bodo še dalje centezimov izdali zanj, je ravno tako, kakor da bi jih v vodo pometali. Zadosti je, če se napravi pogodba, ki bo čuvala francoske koristi ondi. Na drugi strani trudili so se pa govorniki na vso moč dokazati, da bi bilo nezmerno napačno, Madagaskar kar meniti nič, tebi nič popustiti, ker ravno pod solnce ni spretnejih naselbinskih politikarjev memo Francozov. Madagaskar je kakor nalašč za-nje vstvarjen, kjer se jim ni bati tuje konkurence. Toraj bo najbolje Madagaskar za vedno prisvojiti si. Taka misel obrnila je pa takoj zopet hud upor na nasprotni strani. Bog obvaruj prisvojiti si ga, mi nimamo nikake pravice do Madagaskarja. Narod naj bo sodil, kaj naj se ž njimi zgodi. Poprej se pa kredit na noben način ne smé privoliti, dokler se vlada ne bo zatrdno izrekla, da si ne misli Madagaskarja pri-

meja že napravljena, do sem in ne dalje več.“ „Slovenci so bili okoli Grada, vzdihne ves začuden tujec: Kedaj pa je to bilo, meni je celó neznan, moram še zgodovino preštudirati in se prepričati ali je to res ali ne?“

„Vi gospod le študirajte imena, postavim Grade = grad = Burg, Ostrovica (Osterwiz) in mnogo drugih krajnih imen, od kojih Nemci v svojem jeziku korenike ne najdejo.“ Na slednje še pravi tujec: „Državni jezik v Avstriji pa je vendar-le nemški.“ „Da uradni je bil do sedaj; ker pa se je naš premili vladar prepričal, da so v njegovi državi tudi drugi narodi, je hotel med njimi mir narediti in narodom svoje pravice pustiti; kdor tedaj čez slovenski narod zabavlja, je izdajalec in sovražnik našega presvitlega cesarja in cele Avstrije. Mi Slovenci živimo mirno zraven konservativnih Nemcev in sploh konservativcev, ki hočejo Avstrijo ohraniti in tujega nasilstva s krvjo obvarovati, le edino nemški liberalci hočejo nad nas Pruse poklicati in kdor tako nesramno dela je izdajalec Avstrije in sovražnik našega presvitlega vladarja, ktereга naj Bog mnogaja leta ohrani in živi!“ Na to reče: „Kellnerin zahlen“ — jaz ga nasledujem ter rečem: „Povejte mi račun in pokažite mi spalnico. Lahko noč!“

svojiti. Debata ni še končana in se bo še nadaljevala. Sedaj pride še le pravi ptič na vrsto, bivši ministerski predsednik Ferry, ki je bil vedno za okupacijo Madagaskarja. Sreče nimajo Francozi posebne v naselbinski politiki, to se je pokazalo v Tonkinu, kakor tudi na Madagaskarju. Če pa kljubu temu sami sebe imenujejo najspretnije politike, kdo jim more kaj za to? Vsakdo sme si sam o sebi domišljati, kar mu drago, zakaj bi si le Francozje ne smeli.

Med nemškim in *angleškim vladarskim dvorom* nastal je v najnovejšem času razpor, ki bo nekaj časa trajal potem se bo pa zopet polegel, če tudi so neki silno hudi drug na drugega. Povod tej domači združbi dala je mlajša hči angleške kraljice, 28letna princesa Beatrice, ki se je omožila, kakor ji je sree velevalo, ne da bi se bila ozirala na dvorno navado. Zbrala si je za moža princea Henrika Battenberga, brata kneza Aleksandra Bolgarskega. Najhujše pri celi tej možitvi je to, da prince Henrik Battenberg do sedaj še nič nima, s čemur bi se ponašal, in skoraj da še tudi nič ni; kajti lajtnant pri nemških huzarjih za človeka knežje krvi ni ravno, kdo zná, kaka posebnost, če tudi za navadnega človeka že nekaj. Poleg tega pa mož tudi denarja nima. Kljubu temu zbrala si ga je pa angleška princesa Beatrice za moža in to s privolenjem svoje matere kraljice Viktorije, ktera se ni prav nič brigala za sorodstvo, naj zabavlja kolikor mu drago in je princea Henrika takoj povišala v „kraljevo Visokost“ in pa dote bo obema toliko dala, da bota lahko na svojo roko živila, dokler se kje kak prestol ne sprazni, čegar krona bi bila princeu Battenbergu prav. No, na Balkanu sedaj nič ne kaže, vsaka deželica ima svojega gospodarja; na Španjskem se je pa tudi kri pomirila, odkar imajo s potresi in kolero opraviti. Kljubu temu bota pa mlada zakonska lahko čakala, da se kaj primernega dobi, ker bodeta denar imela. Poroko imela sta na otoku Wight v kmečki cerkvi, ktere se je ves kraljevi dvor vdeležil in pa zastopniki tujih držav. Od pruskega kraljevega dvora ni bilo nobenega, če tudi je pruska prestolna princesa stareje sestra princese Beatrice, ter so rekli, da za to ne, ker je berača vzela. Svet si je vendar ves enak in so v tem smislu kronane glave ravno taki ljudje polni raznih slabost človeškega življenja, kakor pa one kuštrave, ki se pod slamnato streho nahajajo. Koliko zamere je navadno vselej v kmečki hiši, kedar se sin s ktero zaroči, „ki nič nima“, ali če si bogata hči kakošnega „berača“ zbere. S časoma se pa vendar vse poleže in tudi na Nemškem jeza ne bo na večno trajala. Če se ravno ne najde kak prazen prestol, bodo pa že na Nemškem gospa svakinja poskrbeli, da bo najnovejša „kraljeva visokost“ po nekajkrat svoje tovariše preskočil in prva vojska, ki jo bodo Nemci imeli zna ma prinesti generalsko dostojanstvo in mož bo preskrbljen. Nič lagljega nego to!

Žalost za ranjem *generalom Grantom* je po celi Ameriki velika. Časniki sporočajo, da mu po vseh zjedinjenih državah zvoni, raz hiš pa črne zastave visijo. Od vseh krajev prihajajo vdovi sočutja po brzojavni žici izražena. Vsa javna poslopja bodo v znamenje žalovanja 30 dni s črnim obita. Pokopali ga bodo 8. avgusta. Angleška kraljica poslala je vdovi po svojem poslancu sledeč telegram: Kraljica me prosi, naj Vam izrazim njeno odkritosrčno sožalje. Tudi njen sin, princ Velški poslal je Grantovi vdovi svoje sožalje po telegrafu. Čuden, prečuden je ta svet. Sedaj, ko general Grant že ničesar več ne potrebuje, kakor k večem molitve, delajo take priprave za — pogreb! Dokler je pa v revščini živel in se je za vsakdanjo skrbjo za življenje boril, ga pa hinavska zalega ni poznala. Če tudi je sam po lastnem zadolženju (špekulaciji) prišel ob lepo premoženje, bi mu bili bogati Amerikanci vendar lahko toliko pomagali na jeden ali drugi način, da bi ne bil svojega življenja lačen sklenil. Toda je že tako in je v tem smislu Amerika še mnogo bolj ledena, kakor pa Evropa. Za zaslužnega moža imajo še le po smrti velik kamen pripravljen, da mu ga na grob zavalé; dokler je pa živ se pa živ krst ne zmeni zanj, naj ima kaj v pisker djati ali nič.

Afganski emir dobil je od angleške kraljice oziroma indijske cesarice veliko odliko, ki ga je tako razveselila, da je 101krat dal iz topa vstreliti. Veliki križ indijske zvezde je dobil. Tudi Afgance je to odlikovanje jako iznenadilo in so v Kabulu tri večera zaporedoma razsvetlili. Dotično listino, s ktero mu je kraljica veliki križ podelila, nabili so prepisano po vseh vogalih. Vojake je razdelil po vsi deželi. V Heratu ima jih 10.000, blizu Zulfikarja 11.000 mož, ki imajo tudi močno topništvo pri sebi; v Majmeni jih je 6000, v Andhuku 8000, v Kundusu pa 5000 mož. Ostanek pa je v posadki v Kabulu in Kandaharju.

O *kraljestvu Dahomey*, v zapadni Afriki v Sudanu ležečem, se že več časa ni kaj prida slišalo. Kar se sedaj o taj državi čita, tudi ni, da bi se človek izgledaval nad tem, ker je grozovitno. Vojska Dahomejskega kralja 6000 mož in amacon (vojaštvo v kiklji) močna napadla je med 10. in 11. majem ponoči evropsko naselbino v Porto Novo, in je deset vasi požgala, ki so bile vse pod francoskim varstvom. Stare ljudi so tisti dahomejski divjaki kar od kraja pobijali in morili, mladino so pa vso s seboj odpeljali ne gledé na spol naj bo moški ali

ženska, kjer jih bodo — poklali in svojim bogovom darovali. Še nekaj več kot 1000 so jih dobili. Letos je prvokrat, da si je Dahomejski kralj tako daleč upal, sicer gré pa vsako spomlad na tako ekspedicijo, da ž njo nasiti svoje pope, kateri vsako leto na spomlad svojim bogovom na čast 700 do 800 vjetih pokoljejo. Le mlade dekleta najdejo več usmiljenja, da ne pokoljejo vsih. Kolikor jih ne pade pod nožem, uvrsté jih med amacone (ženski vojaki), katerih je vedno okoli 1000 na število in so črnega Veličanstva osobna straža. Silno trdo jih imajo. Stroga čistost jim je pod smrtno kaznijo zapovedana. Gorje ji, ko bi se zapeljati dala. Ona umrje, zapeljivca pa z medom namažejo in ga h kakemu drevesu privežejo, kjer ga mravljinici, kače in druga golazen umoré. Amacone so v vojski jako krvoločne in silno divje. Po boji vodijo se mlade rekrutinje po bojišči, kjer se vadijo v razmesarjenji ranjenih in tako neobčutljive postajajo za smrtne težave. Ob mirnem času se vezbajo v orožji, čakajo silno strastno tabak in se jako rade vpijanijo. O nekterih so celo trdili, da so celó leto le jedenkrat pijane, takrat pa 365 dni skupaj. Če je to vse resnično, bodo že Francozje Dahomejcu in njegovim Amaconam pokazali, kaj se pravi ljudi bogovom darovati, ki so pod francoskim varstvom.

Izvirni dopisi.

Iz Celovca, 27. julija. (O razstavi. Nadvojvoda Karol Ludovik.) Da imamo deželno razstavo tukaj bo Vam in Vašim čitateljem že gotovo znano, vsaj jo je Vaš list že v teku leta večkrat omenjal. Odprla se je v soboto v pričujočnosti nadvojvode Karola Ludovika, ki je vso od prvega do poslednjega kotiča natanko pregledal in je končno svojo popolno zadovoljnost izrazil. Posebno ugoden vtis naredili so nanj lepi izdelki strokovnih šol, ktere so današnjemu času tako živo potrebne. Razstava zgodovinskih umetnosti benediktinskega samostana Št. Pavelskega obudila je tudi njegovo posebno pozornost. Vodo iz rimskega vira je sam pokusil. 27. t. m. popoldne imeli so pri deželnem predsedniku dinér, h kateremu je bil tudi bosanski civilni guverner, baron Nikolić, povabljen, ki je sicer v Poreču na počitnicah. Zvečer se je nadvojvoda peljal v Lazzarinijev grad Hollenburg od koder je prekrasen razgled na Karavanke, mejaše med nami in Vami in pa po Rožni dolini. — Pred odhodom pozdravil ga je v imenu malih obrtnikov še enkrat župan na kolodvoru, kjer so se tudi drugi dostojanstveniki zbrali, ter se je zahvalil za pozornost, s ktero je nadvojvoda razstavljene reči ogledati izvolil. Ko je bil nadvojvoda še enkrat predsednika razstavnega odbora pohvalil, obljubil je konec avgusta zopet priti in si razstavljeno živino ogledati.

Iz Remšnika, 26. julija. Leonard Golob, posestnik na Remšniku, je pri „Aziendi“ zavaroval hišni hram za 800 gold. in tudi redno plačati moral, drugače bi bil rubljen. Tekočega leta na velikonočni torek mu je hišni hram pogorel. Agent pregleda in mu po policiem paragrafu 10. stoletno porabo hrama odračuni in po dvojnem komisijonu, kjer se je srenjski predstojnik Aleš Gugl močno potegoval za nesrečnega, ni dobil več kakor 431 gold., toraj je zgubil 369 gld.

„Azienda“ popolnoma izplačuje le pri novih hramih, ako pogorijo. O kako dobre bi bile srenjske zavarovalnice! Kdor ima toraj staro leseno poslopje, naj pregleda točke „police“.

Okolo Marnberga je hotlo vsled tega veliko zavarovancev „police“ nazaj dati, a ker so se na deset let podpisali, je rekel agent, to se le tadaj zná zgoditi, če društvo dovoli.

Domače novice.

(Visoka gosta.) Včeraj sta bivala v Ljubljani pri mil. knezoškofu Briksenški knezoškof dr. Aichner in Graški knezoškof dr. Zwerger.

(Oklic) za milodare razglašča današnja „Laib. Ztg.“ na korist ponesrečenim Dolenjem okoli Kostanjevice, katerim je toča skoraj vse pobila. Grozna šiba zadela je občine: Sajovice, Kolajnovice, Mladje, Sv. Križ, Vrhovska Vas, Vinji Vrh, Poštena Vas, Stojanski Vrh, Slivlje, Hrastek, Gradač, Dobrava, Zobjek, Gadova peč (vsi vinogradi) Premagovac, Trebelnik, Belne, Zavode, Bojče, Brezovca, Gradišek, Banovec, Šuštenški Vrh, Velika Dolina, Koritno in Globošica. Škoda znaša več sto tisoč goldinarjev ter so poškodovani vinogradi vničeni za leta in leta. Milodari za te nesrečneže zbirali se bodo po celi deželi potom okrajnih glavarstev ali pa tudi pri e. k. deželnem predsedništvu.

(„Sokol“) napravi v nedeljo 2. avgusta velik društven izlet na Bled, kjer se bo vdeležil v cerkvi Matere Božje na otoku službe božje. Zbira se od 1/2 6. do 6. ure zjutraj v tukajšnji čitalnici v društveni opravi, od koder se dvigne z zastavo na južni kolodvor. Odpeljal se bo z navadnim gorenjskim vlakom ob 6. uri 40 minut do Lesca, kjer bo imel pri Goliaši zajutrek, pri Petranu ob Bleškem jezeru pa kosilo popoldne. Popoldnanska zabava bo prosta po rajski okolici Bleški. Odhod iz Bleda je med 6. in 7. uro zvečer v Lesce in od ondod v Ljubljano z vlakom ob 1/4 na 9. Ker bo ta eden najlepših izletov, nadjati se je jako obilne vdeležbe.

(Presvitli cesar) prišel bo letos k velikim vojaškim vajam na Koroško.

(Visoka gosta), katerih letos meseca avgusta še na Bledu pričakujejo, sta kardinal Mihajlovič iz Zagreba in pa vojni minister grof Bylandt-Reith z Dunaja.

(Orgljarska šola Cecilijanskega društva v Ljubljani) bode končala šolsko leto 1885 v četrtek dne 30. julija z očitne preskušnje učencev. Začetek preskušnje bode ob 1/2 9. uri dopoldne v orgljarski šoli (stari trg, dr. Ahačičeva hiša). Kdor se zanima za cerkveno glasbo, naj pride poslušat.

(Umrli je) včeraj petošolec na Ljubljanski gimnaziji, Franc Gregorin. Bil je dober mladenič; a bolehen že mnogo let. Pogreb bo iz hiše št. 55. na sv. Petra cesti v sredo 29. t. m. popoldne ob 4. uri. Toliko tukaj bivajočim učencem v naznanilo.

(Ogenj) nastal je danes ob eni uri popoldne v dvoriščnem poslopju hiš. - št. 17 na rimski cesti. Kako da je goreti začelo, nihče ne vé; na enkrat je bilo vse zadnje poslopje v ognju. Zgorelo je veliko sirkovine in sirkovih metl, katerih izdelovatelj nek Lah je ondi stanoval, kjer je goreti začelo. Zavarovan je bil za 2000 gld. na svoje blago. Hiša je bila tudi zavarovana. Ogenj je bil tako hud, da se je že sosednja šupa vžgala. Vode dolgo časa niti dobiti ni bilo. Na požarišče pribiteli so takoj gospodje z magistrata, od deželne vlade pa dvorni svetnik g. grof Chorinsky. Posebno so se tudi podvzivali gasilci iz c. kr. glavne tovarne za smodke, ki so bili prvi na mestu požara, kmalo za njimi pridirjali so pa Ljubljanski gasilci. Hvala jim, kakor tudi gosp. H. Galètu, ki je posebno veliko pripomogel, da se je požar omejil.

(Gospod Jurij Pučko), notarijatski koncipient v Kamniku, promoviran je bil 17. t. m. v Gradcu za doktorja prava.

(Srečen Štefan!) Fortunatovo hišo na mestnem trgu kupil je včeraj na javni dražbi tukaj dobro znani gostilničar g. Štefan Pogačnik za 28.000 gld. Cenjena je bila na 26.000 gld.

(Vabilo h koncertu), kojega priredi mešani pevski zbor št. Jakobske cerkve v Ljubljani v korist društva „Narodna šola“ v nedeljo 2. avgusta ob 8. uri zvečer v gostilni Wucherer-ja v Lescah. Vspored: 1. A. Nedvèd: „Nazaj v planinski raj“. Mešan zbor. — 2. R. Wagner: Potpourri iz opere „Tannhäuser“, za glasovir. — 3. Ženski četverspev. — 4. F. S. Vilhar: „Mornar“. Samospjev, poje gosp. Hubad. — 5. A. Foerster: „Njega ni!“ Četverspev. — 6. F. Mendelssohn: „Jesenska“. Dvospev, pojeta gg. Pogačnik in Hubad. — 7. Schulthes: „Zbor angeljev“. Ženski trospev. — 8. A. Nedvèd: „Darilo“. Samospjev poje g. Pogačnik. — 9. Lortzing. Iz opere „Undine“. Mešan zbor s samospevi in spremljevanjem glasovira. — 10. Garthe: „Vinska poskušnja“. Pevska burka s spremljevanjem glasovira. — Vstopnina 40 kr. Preplače se z ozirom na dobrodejen namen te veselice hvaležno vsprejemajo.

(Času primirna knjižica) z naslovom: „Tisočletnica Metodova“, spisal duhoven Ljubljanske škofije, je izšla v „Narodni tiskarni“ v Ljubljani. Vsebinska je dobro razvrstena in knjižica pisana prav umljivo in poljudno. Marsikaj zanimivega bo našel priprosti bralec zlasti o mladih letih sv. Cirila in Metoda med Slovenci itd. A nekteri izrazi, zlasti o Nemcih in nemški duhovščini, so vendar neumestni; tudi ni prav v poljudni knjižici kak stavek očitanja brez dokazov in vtemeljenja med bralno stvarino postaviti, ker priprostega čitatelja mora motiti. Pretirano je gotovo, kar se piše o latinski maši, kakor bi nikdo ne bil k maši hodil, nikdo umel latinskih obredov itd. Podučeno ljudstvo jih prav dobro umé in ga v pobožnosti latinsčina prav nič ne moti. Enako bi bila lahko izostala opazka na str. 30: „Ruski prof. Budilovič je res skušal dokazati, da ostanki sv. Me-

toda ne počivajo v Velehradu“, a dokazovali so tudi katoliški učenjaki, da to ni resnično in menda ti zaslužijo saj toliko vere, kakor ruski profesor. Cena je prav nizka ter knjižica velja le 10 kr.

(Razpisana) je služba računskega revidenta v IX., oziroma računskega oficijala v X. ali asistenta v XI. razredu pri računskem oddelku c. kr. deželne vlade. Prošnje vlože naj se službenim potom do 15. avgusta pri c. kr. deželnem predsedništvu.

(Morskega volka) videli so zopet letos pri Trstu v morji. Je sicer to jedna stereotipnih novic, ki so ob tem času po časnikih izhajajočih po primorskih mestih; kljubu temu pa je vendar-le jako modro pri kopanju v morji pazljivim biti in ne predalet hoditi venkaj.

Razne reči.

— Pražki nadškof bode 15. avgusta v Prago prišel ter slovesno nadškofijski prestol zasedel; Budjovski pa bode posvečen 6. septembra po Pražkem nadškofu.

— Učiteljskih posvetovanj v Velehradu 11., 12. in 13. avgusta se vdeleževati je poljskim učiteljem v Galiciji po ces. namestniku oestro prepovedano, in sicer zaradi političnih vzrokov. Tako „Politik“.

— Iz Varaždina se poroča, da je vas Gjubščica (180 hiš) pogorela.

— Preteklo nedeljo je prišlo na Dunaj 500 učiteljev iz Saksonskega in severnega Českega ter hočejo tam dva dni bivati. Mar li se bodo tudi tako obnašali, kakor so se turnarji nemško-česki na Saksonskem, kali?

Telegrami.

Ischl, 28. julija. Kalnoky prišel je semkaj.

London, 28. julija. Vojni minister rekel je v dolnji zbornici, da bo imel do meseca marca 1886 dovršenih 575 zadovskih topov in tudi neko število mitraloz. Torpedov bodo napravili 120, potem pa vsako leto 250. Načrt na obrambo angleških trgovskih luk je tudi že dovršen. Denarja za obrambo po vseh krajih potrebovalo se bo 6 1/2 milijonov in je na 4 do 5 let razdeljen.

London, 27. julija. Kakor govore poročila iz Sudana došla zunanjemu uradu tukej, je Mahdi vendar-le res mrtev. Nasledek mu je Kalif Abdulah.

Madrid, 28. julija. Predvčeranjem zbolelo je na Španjskem 2732 oseb za kolero, pomrlo pa 921.

Za kapelo ss. Cirila in Metoda v novi cerkvi Jezusovega presv. Srca v Ljubljani

so darovali č. gg.:

Tomaž Kajdič, župnik v Vodica,	3 gl. — kr.
Mihail Potočnik, papežev kamornik,	5 „ — „
Karol Lapajne, župnik v Zlatem polju,	2 „ — „
Franc Stupica, župnik v Sent. Heleni,	5 „ — „
J. Strle v Kamniku,	5 „ — „
Matija Burcar, župnik v Rušah,	2 „ — „
Jos. Bratamič, Vitanjski župnik s pomočnikom vred,	2 „ — „
Anton Znidaršič na Premu,	1 „ 50 „
Janez Skvarča, kurat v Budanjah,	5 „ 56 „
Franc Zmazek, župnik pri sv. Urbanu,	1 „ — „
Jožef Grčar, župnik pri sv. Trojici,	10 „ — „
F. J.	5 „ — „
Marija Ljuboslava Drževnik, učenka na Arlici pri Ribnici,	— „ 50 „
Jožef Jaklič, župnik v Dolenji Vasi pri Ribnici,	3 „ — „
Gregor Šlibar, kaplan v Mošnjah,	2 „ — „
Matija Erjavce, dekan v Vipavi,	10 „ — „
Matija Strnad, župnik v Ljubnem pri Gornjem Gradu,	2 „ — „
Anton Skubie, c. kr. gimnazijski profesor v Ljubljani,	5 „ — „
Alojzij Srč, c. k. poštar v Boveu,	1 „ — „
Anton Trepal, župnik v Kopanji, (popreje za zvonove 5 gl.),	3 „ — „
Matija Absec, provisor v Hotiču,	2 „ — „
Anton Domicej, vikar v Črnom vrhu,	5 „ — „
Franc Wohine, vikar v Črnom vrhu,	2 „ — „
J. Mankoč v Trstu,	2 „ — „
Jakob Kavčič, c. kr. uradnik zemlj. knjig v Brežicah v pokoji,	1 „ — „
Dr. L. Požar v Ljubljani,	1 „ — „
Matej Pintar, kaplan v Radečah,	2 „ — „
Al. Rožič, župnik v Krašnji,	1 „ 5 „
Jakob Strupl, kaplan v Slavini,	2 „ — „

Žitna cena.

Pšenica banaška 1 hkl. 8 gl. 42 kr., — domača 6 gl. 98 kr. — Rž 5 gl. 94 kr. — Ječmen 4 gl. 30 kr. — Ajda 4 gl. 96 kr. — Proso 5 gl. 98 kr. — Turšica 5 gl. 60 kr. — Oves 3 gl. 30 kr.

Tuji.

26. julija.

Pri **Matiču**: Dr. Pokorny, ravnatelj banke, z Dunaja. — Schulte, ravnatelj, z Dunaja. — Adolf Spitzer, uradnik, z

Dunaja. — Hertzl, Winterholer, Atlas, Osterstetzer, Jahn, trgovci, z Dunaja. — Robert Maier, trg. z lesom, iz Szatmára. — Dr. L. Moretti, odvetnik, iz Dalmacije. — R. Seemann, blagajnik, z družino, iz Trsta. — Henrik Krausenik, trgovec, iz Trsta. — Pavel Jesche, zasebnik, iz Straziša.

Pri **Stonu**: E. Hadjalo, trgovec, iz Aten. — Ljudevit Siegel, trgovec, z Dunaja. — Karl Tedeschi, trgovec, iz Trsta. — Jurij Minos, oskrbnik, z družino, iz Trsta. — M. Jacchia, zasebnik, iz Trsta. — M. Schneller, stavb. podvzetnik, s hčerjo, iz Dobre.

Pri **Južnem kolodvoru**: Karl Layken, gojzd. akademik, iz Monakovega. — Daniel Layken, gojzd. akademik, iz Wesel.

Pri **Avstrijskem caru**: Janez Ohmann, zasebnik, iz Trsta. — Josip Piehler, uradnik, s soprogo, iz Kočevja. — Josip Grašič, učitelj, iz Kočevja. — Franc Šme, posestnik, iz Domžal.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

28. julija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	82 gl. 70 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	83 „ 30 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	108 „ 70 „
Papirna renta, davka prosta	99 „ 50 „
Akcije avstr.-ogerske banke	868 „ — „
Kreditne akcije	284 „ 20 „
London	124 „ 95 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleon	9 „ 91 „
Ces. cekini	5 „ 90 „
Nemške marke	61 „ 35 „

Od 27. julija.

Ogerska zlata renta 4%	99 gl. 25 kr.
papirna renta 5%	92 „ 55 „
Akcije anglo-avstr. banke	200 gl. 98 „ 50 „
„ Länderbanke	97 „ 75 „
„ avst.-oger. Lloyd v Trstu	562 „ — „
„ državne železnice	302 „ — „
„ Tramway-društva velj. 170 gl.	193 „ 70 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 128 „ — „
„ „ „ 1860	500 „ 139 „ 80 „
Državne srečke iz l. 1864	100 „ 167 „ 75 „
„ „ „ 1864	50 „ 166 „ 75 „
Kreditne srečke	100 „ 177 „ 75 „
Ljubljanske srečke	20 „ 22 „ 50 „
Rudolfove srečke	10 „ 18 „ 50 „
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	114 „ 50 „

V nobeni hiši naj ne primanjkujejo sledeča

poskušena zdravila.

Antirrheumon, najboljšo zdravilo proti prehlajenju, kostobolji, hromoti delavnih čutnic, bolečinam v križi in v prsih, prehladnim bolečinam v glavi in v zobeh. Steklenica 40 kr.

Piccolijeva esenca za želodec.

Ta esenca je narejena iz rož, in je zato tako pri- ljubljena, ker je ozdravila že mnogo tisoč ljudi, kar se vidi iz pohvalnih pisem in zdravniških spričal, ki jih izdelovatelj dobiva.

To zdravilo pomaga pri boleznih v želodec in v trebuhu, ozdravi krč in ščipanje v črevesu, prehodno in trebušno mrzlico, zaprtje, hemoroide, zlatenico, glavobol itd., ter je najbolje zdravilo za otroke zoper gliste. Steklenica 10 kr., kdor jih več vzame dobi ceneje.

Najboljše in najvplivnejše pravo norveško pomuhljevo jetrno olje proti mramorici, rrahitisi, pljučnici, kašlju itd. Steklenica 60 kr.

Pastile santoninske; izkušeno zdravilo zoper gliste, škatljica po 10 kr., 100 koščkov 60 kr. 1000 koščkov 5 gld.

Salicilne pastile proti prehlajenju najboljši pripomoček proti davici (difteriti), pljučnim, prsnim in vratnim bolečinam, zoper kašelj in hripavost, škatljica 20 kr.

Prave od Nj. c. kr. Veličanstva cesarja Jožefa II. privilegirane **kričistilne kroglice** od lekarne **Pserhofer na Dunaji**. Škatljica 21 kr., jeden zavoj s 5 škatljicami 1 gld. 50 kr.

P. n. občinstvo se svari proti ponarejanju teh kroglic.

Zeliščni prsni sirop,

pripravljen od G. Piccoli-ja, lekarja pri Angelju v Ljubljani, na Dunajski cesti. Ta iz zdravilnih zelišč izdelani sirop se rabi z najboljšim vspehom proti vsem prsnim in pljučnim boleznim, zasliženju, kašlju, hripavosti, dušljivemu kašlju itd. Odraščeni naj vzamejo 3 do 4 žlice vsaki dan, otroci pa toliko žlice.

Ne zamenjati s rudečimi sokom, kterega pod tem imenom prodajajo. **Pravi sok mora temno rudeč biti.** Steklenica 36 kr.

Salicilna ustna voda,

in salicilni zobni prah lekarja G. Piccoli-ja v Ljubljani vzdržuje dober duh v ustih in ohrani zdrave zobe, okrepeča čeljusti in je najbolje sredstvo zoper kostna gnjiloba in vse zobne ustne in vratne bolezni. — Vzame se pol žličice na pol kozarca vode za izplakniti usta po jedi, ali pa nekaj kapljic na mokro zobno krtačico, za čiščenje zob in čeljusti. Steklenica salicilne ustne vode 40 kr., 1 škatljica salicilnega zobnega praha 25 kr.

Tu navedena, kakor vsa druga zdravila so zmi- raj svežna za dobiti v lekarni G. Piccoli-ja pri Angelju v Ljubljani, Du- najska cesta. Naročila izvršujejo se s prvo pošto proti povzetju zneska. (20)

